

sagsbehandlingen i den kommission, der undersøger en søulykke, sker efter reglerne i loven om undersøgelseskommissioner (med de fornødne tilpasninger).

b) Konsekvenser for anden lovgivning ved ophævelse af retsplejelovens §§ 21 og 21 a.

Justitsministeriet har i besvarelsen af spørgsmål nr. 21 fra Folketingets Udvalg for Forretningsordenen (L 33, Folketinget 1996-97, alm. del - bilag 23) redegjort for konsekvenserne for anden lovgivning, hvis retsplejelovens §§ 21 og 21 a ophæves.

I besvarelsen er der bl.a. anført følgende:

"Søgningen [i Retsinformation] har endvidere vist, at der i nogle love er henvist til retsplejelovens § 21 og § 21 a. Det drejer sig om bank- og sparekasselovens § 50 b, stk. 2, nr. 12, forsikringsvirksomhedslovens § 240 c, stk. 2, nr. 10, og realkreditlovens § 98, stk. 2, nr. 12. Disse bestemmelser fastsætter, at fortrolige oplysninger kan videregives til en kommissionsdomstol efter retsplejelovens § 21 eller en undersøgelsesret efter retsplejelovens § 21 a.

Endvidere henviser retsplejelovens § 43, stk. 5, og § 1019 i, stk. 1, nr. 3, til §§ 21 og 21 a. I retsplejelovens § 43, stk. 5, er det således fastsat, at faste dommere så vidt muligt skal beskikkes til at indtræde i kommissionsdomstole efter § 21, og at ingen kan beskikkes, som ikke opfylder de betingelser, der er fastsat i § 42, stk. 3. I denne bestemmelse er det fastsat, at kun den, der har bestået juridisk kandidateksamen, kan beskikkes som fast dommer. I retsplejelovens § 1019 i, stk. 1, nr. 3, er det fastsat, at behandlingen af en adfærdsklage over politipersonalet sluttes, hvis regeringen eller justitsministeren træffer beslutning om, at sagen skal undersøges efter reglerne i § 21 eller § 21 a.

...

Bestemmelserne i bank- og sparekasselovens § 50 b, stk. 2, nr. 12, forsikringsvirksomhedslovens § 240 c, stk. 2, nr. 10, og realkreditlovens § 98, stk. 2, nr. 12, som henviser til retsplejelovens § 21 eller § 21 a, bør endvidere ændres, hvis retsplejelovens § 21 og § 21 a ophæves. Selv om retsplejelovens § 21 og § 21 a ikke ophæves, bør de nævnte bestemmelser ajourføres, således at det heraf tillige fremgår, at videregivelse af fortrolige oplysninger kan ske til en undersøgelseskommission.

Hvis retsplejelovens §§ 21 og 21 a ophæves, bør bestemmelsen i retsplejelovens § 43, stk. 5,

tillige ophæves, idet denne bestemmelse vil være overflødig. Bestemmelsen i retsplejelovens § 1019 i, stk. 1, nr. 3, bør endvidere ændres, således at det heraf fremgår, at behandlingen af en adfærdsklage over politipersonalet afsluttes, hvis der træffes beslutning om, at sagen skal undersøges af en undersøgelseskommission. Denne ændring bør foretages, uanset om retsplejelovens §§ 21 og 21 a ophæves. Dette skyldes, at undersøgelser af det nævnte politipersonale vedrører forhold i den statslige forvaltning, og sådanne forhold kan i fremtiden som anført alene foretages af en undersøgelseskommission, jf. lovforslagets § 33, stk. 2.

Justitsministeriet er indstillet på at fremsætte forslag til de nævnte konsekvensændringer i begrundelsen af det kommende folketingsår."

Som det fremgår heraf, vil det have nogle konsekvenser for anden lovgivning at ophæve retsplejelovens §§ 21 og 21 a. Justitsministeriet er i givet fald indstillet på at fremsætte lovforslag herom.

5. Sammenfatning.

Justitsministeriet har - i samarbejde med professor Lars Nordskov Nielsen, højesteretsdommer Torben Melchior og lektor, dr.jur. Jens Peter Christensen - udarbejdet dette notat om udvidelse af anvendelsesområdet for en lov om undersøgelseskommissioner.

De synspunkter, der gives udtryk for i notatet, kan sammenfattes i følgende punkter:

1. Det vil være rigtigt at udvide anvendelsesområdet for lovforslaget om undersøgelseskommissioner, således at forhold uden for den statslige forvaltning efter omstændighederne vil kunne gøres til genstand for en undersøgelse.

En sådan udvidelse kan gennemføres ved, at lovforslagets §1, stk. 1, affattes således:

"Justitsministeren kan nedsætte en kommission til at gennemføre en undersøgelse af nærmere bestemte forhold af alment vigtig betydning."

Udvidelsen af lovforslagets anvendelsesområde vil have en række konsekvenser for lovforslagets øvrige bestemmelser eller for de forudsætninger, som disse bestemmelser bygger på, jf. pkt. 2-6 nedenfor.

2. Formålet med en faktumundersøgelse vil således tillige kunne være at tilvejebringe grundlaget for, at strafansvar søges gjort gældende over for nogen uden for den statslige forvaltning, herunder private personer eller virksomheder.